

ROJA NU

ORGANA KOMELA KARKERÊN KURDISTAN LI SWÊD

HEJMAR 19-20
COTMEH-MIJDAR 1980

HALK ZİNCİRİ KIRACAKTIR

12 Eylül darbesiyle iktidara el geçen faşist junta, devrimci-demokrat ve kürt halkı üzerindeki baskısı ve terörünü giderek arttırmıyor. Sövenişıyla cuntadan hıçte geri kalmayan burjuva reformist Ecevit bile baskılardan kaçınarak parti başkanlığından istifa etti. Bu olay tekeli burjuvazinin hiç bir reforma yanaşmadan öndeği tüm siyasi ve ekonomik engelleri zorla kaldırıkmak istediğini açıkça kanıtlıyor.

Dişa bağımlı, türk tekeli burjuvazisi, efendileri emperyalistlerin her geçen gün biraz daha halkın belini kıran bütün dayatmalarını, kendi açlığını ve talanı için uygulamaya koyma. Tekeli burjuvaziye kredilerle geçici nefes alışları enflasyonu körükliyor, işsizlik hızla artıyor. Bizzat bu zâlim düzen, kendi çürümüş koltukları altına dinamit yiğiyor. İşçi sınıfı ve halkın yiğinları direniyor. Kürt halkı özgürlük istiyor. Emperyalistler ve bir avuç türk sermaye dari halkın direnişini kırmak için faşist dârbeyi yaptılar. Türkiye'yi yeni İran, Ortadoğu'nun jandamması, saldırgan üssü haline getirmeye hız verdiler. Devrimciler kıyılıyor, kürt halkı korkunç bir terörle karşı karşıya kaldı.

Burjuvazinin, iktidarını sağlamaları, bölgelerdeki demokratik gelişmeleri boğmak için islettiği kiyim mekanizması devrimcileri yıldırmıyor. Devrimciler zindanlarda bile direniyorlar. Cunta, burjuvazinin terör yaratarak açtığı bir bunalım ardından iktidara getirildiği için halkın bir kesimi pasifize edip hatta kendi yanına alabildi. Ama bu böyle sümeyecektir. Bir avuç sermayedarin halkın kan ve göz yaşaları üzerinde kurduğu faşist junta yıkılacaktır. Yiğinlar ağıla ve sefalete bir avuç sermayedarin refahı ve talanı için katlanmayacaktır. Çaresizlikçe kudurganlaşan bu kanlı burjuva düzeni halkın güçlü elleriyle tarihin çöplüğünü atılacaktır.

Burjuvazi umutsuzdur, çünkü tarih onu mahkum etmiştir. Halk güçlidir, umutlusudur, çünkü tarih onunlardır. Çelik disiplinli, kararlı bir örgütlenme, tahta deyneklere tutunan bu düzeni yel gibi uçurabilir. Devrimci inadımızı yaşatalım. Bugünün en pasif unsurları bile yarın bir kırılcımla alevlenebilir. Halkın bulunduğu her kuruluş çalışma alanlarımız olmalıdır.

- KAHROLSUN FAŞİZM

- YAŞASIN MÜCADELEMİZ

PARLAMENTOYA ASİTİ YA CİHANÉ HATE SAZKIRIN

Parlementoya Celan ji bo aşitîyê, ya ku 23.27 ê filonê li Sofya hate damez randin, bi yekraman deng li gelên cihâne kir, weki ku, ew di şerê atomî de bi bin yet û hember serê atomî rawestin.

Di bangê de ev baweri û raman hatin dîyarkirin: Gelên dinê di bêhuzûrîyeke mezin da nin. Taluka şerekî atomî weke roja iroyîn nêzîk û xedar ne hatîye dîtin.

Zedekirin û depokirina çekên atomî xwe gêhandiye ser şinoreki kritik. Ev bûyera gring bûye gef û tehdît, dijî hebûna mirovîyê li rûye erde. "Stratejîya çekên atomî" bilî xapandin û dereweke mezin tutışt nine. Tê gotin weki ku, ne pêwîste şerekî Usa bibe felaket. Anglo ev dikare bibe şerekî lokal. Lî ev ne raste. Ev doktrîna han ji bo ku gelên dinê pê bêx xapandin, tê gotin; Bêx xapandin û dijî şerekî usa ranwestin.

Daxwazîya hemû gelan ewe ku, zedekirina çekan bê sekmandin; ticareta çekan ji orta bê rakirir. Çekên atomî pêwîste bêne qedexekirin. Afirandina çeken nu wek: robot, çekên atomî, kimyevî û neutron ji orta bê hildan.

Îro tenê têrê nake ku, em vê talukê

Seroké konseya aşitiya cihané Chandra di parlementoya gelan de dipeyive.

dîyar û eşkere bikin, herusa divê em hemû mirovîn aştixwaz bixebeitin ji bo ku, pindamên dijî wekhevîyê û dostanî yê ji orta rakin. Bi hevre dijî şerekî wi lo rawestin.

2260 kes di parlementoya aşitîyacîhanê de bejdârbûn. Wan kesan temsiliyya 137 welat û zedetir 100 rêxistînen navnetewî kirin.

KONGRA KOMELA ME A 5-AN PÊKHAT

Di 2-ê Mijdarê de Komela Karkeşen Kurdistan Li Swêd kongra xwe ya 5-a çêkir. Di civînê de endamên komîte lê bi piranî bejdar bûn.

Kongre bi rawestandina bîranîna şefîdên Kurdistanê destpêkir, kar û xeba

tên komelê yên salewext û rewşa abori ya komelê hate diyarkirin. Pişti rexne û xwe rexnekirinê Komîta rêberî (Yönetim Kurulu) hat telbijartin. Ji bo komîta nu serfirazi hat daxwazki - rin.

JI ŞERVANÊN AZADİYÊ

ÖZGÜRLÜK SAVAŞCILARINDAN

FRANKFURT

IRAK VE İRAN SAVAŞI

Evet, senelerden beri emperyalizmin oyun oynadığı dünya halkları üzerinde ve özellikle Ortadoğu halkları üzerinde, bir yenisini oynadı. Devam etmekte olan bu savaşın uzun süremesi emperyalizmin çıkarları ve stratejisine uygun düger. Çünkü emperyalizm halkların düşmanıdır. Devam etmekte olan bu savaş, her düşman için önemlidir. Savaşın zaferle bitmesi ve her iki ülkede birisinin galibiyetle bitmesi, o ülkenin halklarına ne getirir ne götürür? Açık olan şudur; her zaman olduğu gibi şimdide emperyalizm halkların birbirine düşmesini ülke ekonomisini zayıf düşmesini giderek artan ekonomik sorunlar artırmak istiyor.

Savaş alanı gene Kürdistan seçilmekte ve binlerce Kürdistan'lı yurttaşlar yanından olmuş ya sakat kalmıştır. Zaten savaş demin söylemiş olduğum gibi geride sakat insanları bırakmaktadır. emperyalizmin biraz daha fazla yaşayabilmesi için, Ortadoğu'da biraz daha ayakta kılabilmesi için işbirlikçiliğini ve tekellerini korumak, kârına kâr katmak için yaratmış olduğu bu haksız savaşların karşısında yenilmeyeceğiz. Çünkü biz, emperyalizmi ve başta ABD Dünya halklarının baş düşmanı olduğunu biliyoruz.

Biz İran'la Irak arasında devam etmekte olan savaşın her iki ülkenin halkları Ortadoğu ve dünya halklarının çırkari için barışçıl yoldan çözümesini istiyoruz.

Dün, Latin Amerika, Asya ve Afrika ülkelerinde yeniler ve kovulan emperyalizm ve gerililik bir gün Ortadoğu'da halklar tarafından tarihin gölüğüne atılacaktır.

- ZAFER DÜNYA HALKLARININ OLACAKTIR

- YAŞASIN DÜNYA HALKLARININ EMPERYALİZME KARŞI ORTAK MÜCADELESİ

DİYAP

KONSTANZ

DEĞERLİ YOLDAŞLAR !

Sizinde bildiğiniz gibi, Türkiye'de faşist cunta iş başına getirilmiştir. Cunta başa gelir gelmez "KARDEŞ KAV GASINA SON VERMEK", "SAĞ, SOL çatışmasına son vermek" safatası adı altında işkence ve zulüm tezgahlarını ileri-ci-demokrat güçleri yok etmek amacıyla hazırlamış, işçi sınıfının devrimci sendikaları kapatılmış ve yöneticileri tutuklanmıştır. Parlamento, hükümet ve Anayasayı fesih etmiş grev toplantı ve yürü-

yüşler yasaklanmış, Kürdistan'a giriş ve çıkışlar durdurulmuş, binlerce kurt ilerici ve yurtseveri tutuklanmıştır.

Dostlar, sömürgeci güçler tüm bunları, Türkiye halklarının gelişen barış-demokrasisi ve özgürlük mücadeleinden korkutları için faşist bir Cuntaya baş vurmuşlardır. Ayrıca Ortadoğu'da gelişen anti-emperyalist mücadele büyük boyutlara ulaşmıştır. İran ve Afganistan'ı ellerinden kaybeden emperyalistler Türkiye ve Türkiye Kürdistanının coğrafi bakımdan ne kadar önemli bir stratejik yer teşkil ettiğini bildikleri ve buraya kabettmemek için faşist bir cuntaya gerek gör müşlerdir.

Fakat tarih göstermiştir ki ne sömürgeciler nede onların eli kanlı faşist cuntaları halkların özgürlük ve demokrasi mücadelelerini durdurabilmistiştir. Tarihin tekerleği hep ileriye doğru dönmüştür. Bugün Türkiye ve ülkemiz Kürdistan'da da olacak olan budur. Bizi bu kararlı ve doğru mücadelemden hiçbir kuyvet alıksızdır.

Bunun içinümüzdeki dönemler biz özgürlük savaşçılarını daha aktif bir çalışmaya zorluyor. Unutamalıyız ki nice arkadaşlarınız ve ilerici-demokrat insanlar cendelerden geçiyorlar. Bizim buradaki ve ülkemizdeki mücadelemiz onlarından direnme azmini kuvvetlendirecektir.

- Selam olsun faşizmin işken cehanelerinde giyitçe direnen Özgürlik Savaşçılarına,
- Selam olsun halkınizin Ulusal-Demokratik mücadelende hayatını yitiren ilerici yurtseverlere,
- Selam olsun tüm Özgürlik savaşçılarına,
- ZAFER ER-GEÇ BİZİMDIR.

Kürdistan'lı bir yurtsever

FRANKFURT

Değerli Roja Nu yazar ve yöneticileri !

Öncelikle kurt halkın özgürlik isteyen sesini duyurduğunuz ve yükselttiğiniz için F. Almarya'nın Göppingen kentindeki KOMKAR sumpatizanları arkadaşlar adına dayanışmamızı bildirir, mücadeleinizde size engin başarılar dilerim.

Ben gazetenizi bir arkadaşım evinde gördüm ve çok beğendim.

Bundan sonra abone olmak istiyorum. Sizden tüm sayilarını ödemeli olarak göndermenizi ve ödeme şartlarını bildirmenizi en kısa zamanda bekliyorum.

Mücadelenizde engin başarılar dilerim.

Devrimci selamlar.

Göppingen KOMKAR'lilar adına

BÖLÜCÜ KİM ?

Dün mağaralıydım
Bugün doğu vatandaşımışım
Vergi ve askerliğin harçımışım.
Eşitlige susadım dersem,
Meğer suç imiş ben bölücüymüşüm

Dil kültürme ambargo konulmuş
Tüm zenginlik kaynaklarım sömürlümüş
Ülkemin adına mahrumiyet bölgesi denilmiş
Özgürlüğe susadım dersem....
Meğer suç imiş, ben bölücüymüşüm

Kürdistan'ı bölenlerin,
Aileler arasında sınır gerenlerin,
Halkları birbirine düşman edenlerin
Halkların kardeşliğine susadım dersem,
Meğer suç imiş, ben bölücüymüşüm

Çalışmak isterim, iş yok.

Çevremi gezmek isterim, yol yok

Öğrenmek isterim, dil yok

Kanımı emdin, sinirlerime ilaç arıyorum, dersem,

Meğer suç imiş, ben bölücüymüşüm

Bir ülkede sömürgeci, sömürge halkları varsa

Burjuvazinin bir eli yağıda, diğeri balca

Emekçileri bölgeleri politikası macerasında

İşçilerin birliğine susadım dersem

Meğer suç imiş, ben bölücüymüşüm

Halkımıza din ticareti yaptıranların

Sunni-Alevi v.s inançları körkilgenlerin

Komünist yagarcıyla halkımıza saldıranların

Bu gerici haydutları istemiyorum, dersem,

Meğer suç imiş, ben bölücüymüşüm

Sabırı tükendi, bitsin bu çile

Pervam yok, ne burjuvazije ne sömürgeciye

Çünkü beni doğuracak halkım var.

Korkum yok ne zindana ne zincire

Devrim yolunda ölümü kucaklarım bile bile

KÜRDİSTANLI KÖY KADINLARININ SESİ

Okulları bana haram ettiler

Cehaleti bana reva gördüler.

Gözlerimi puşularla örttüler.

Bize kolların kollarısın dediler.

Çektiğimizi kim çeker bilirmisin sen?

Kürdistan'da kadınların sesiyim ben.

Erkeklerimiz gurbet elliğerde,

Hayvanları gütmeye ben,

Bahçede tarlada ben,

Mutfaka temizlikte ben,

Feodalın elinden çektığımı bilirmisin sen?

Sömürgeçeler diyarında kadınların sesiyim ben.

Gurbet elden mektubumuz gelende,

Okuyucu arıyorum kim ne bilir nerede

Anlamıyorız sömürgecilerin dilinden

Sürünürüz yaprak misali rüzgar pésinde

Çektiğimizi kim çeker bilirmisin sen?

Feodal ve sömürgeci beylerde usanmışım ben

İnsanların temel taşıyım ben

Cehaletin yontucusu öğretmen

Toplum yokşulmu her ikisinden

Asır ne bekleyeceğ senden?

Çok ezilen kimdir, bilirmisin sen?

Kürdistan'da kadınların sesiyim ben.

Köylerimizde yalan ayaklarla dolasızız.

Dağlarımızda sırtla odun taşırız.

Baskı, zulüm, vergi, zamlarla sıkışırız.

Mağara ağıllarını hayvanlarla böldürüz.

Kahrolası sömürgeci beyler!

Gebermeli su feodal itleri...

N. Harputlu 23.10.1980

Özgürlük Savaşçıları

JI GELÉ KURDISTANÉ RA

Karker û Gundiyên Kurdistanê !
Geli Welatparêzno !
Geli Xort û Keçen Welat !
Xelkê Me Yê Mêrxwas !

Welatê me Kurdistan bi destê emperyalistan û xulamê wan ên paşverû û zordest hatîye parçekirin û gelê me ketîye bin nîrê bindestiyê. Kurdistan ku bi aliyê heyiyê sererdin û biner-din di nav welatên dinê da yekê heri dewlemendir e, di her parçekî wê da gelê kurd di nav perişanî û xizanîyek mezin daye. Ehle me birçi û betal in.

Zordest heyiyê welatê me talan di-kin, xwîna me dimijin û serda ji me ji hemû heq û azadîyên mirovi bê par dihêlin. Ew cehd dikin ku zimanê me bidin birkirin, koka çanda me binin û bi her awayî dîl bikin. Xwendin û ni-visandin bi zmanê me û heya kilam go-tin ji ji me ra qedexe ye.

Gelê me bi sedan sal diji bindestiyê, zîlmê, kedxwariyê wek camêran şer-kir, di vê rê da bi milyonan şehid da İro ji ew di hemû parçen Kurdistanêda mîrxwasi ber xwe dide û şer dike ku nîrê bindestiyê bişkêne, welat ji bin lepê biyanîyan rizgar bike, zora kewneperestiyê û xizanîyê bibe û civa-tek bajaran û pêşketi sazbike. Ew di vi şerî da bibê-nebê wê serkeve û waxt ne dûr e.

Geli Xwişk û Brano !

Weki té zanîn, hefsarê sazûmana Tirkîyê ya irogini di dest emperyalistan da ye. Ewana çend salin ku gelên Kurd û Tirk bi zalimi dipelixinin. Lé bi

vê ne man û li dawiyê cuntayek faşist anîn ser hukim. Sazkirina cuntaya faşist, acizi û bêçaretîya emperyalis-tan û xulamen wan en hundiri Tirkîyê sermiyandar û xudan-erdêne mezin, herçî general, şêlanker û hemû xulamokên din-nişan dide. Ew ji buyerên Efganîstan û Iranê ketin tirs û xofeke mezin

İro sazûmana Tirkîyê ya şêlanker û zordest ji bingeh dihêje. Karker, gun-di, xwendekar û hemû merivên welatparêz diji zîlm û kedxwariyê bi camêri ber xwe didin. Şerê ku bo hilweşandi-na ve sazûmana kevnare û bo çekirina civatec ranu û azad tê dayin, her diçe ges dibe.

Emperyalist û xulamên wan, ji ber ku dixwazin pêsi li ve meşinê bigrin, xwe ji hilweşinê xilaskin û tevgera karker û gundiyan bipelixinin, dest avetin cuntaya faşist. Ew bawer dikin ku dikarin bi vi awayî dengê gelên me bidin birîn.

Evênu ku cuntaya faşist anîn ser hu-kim emperyalistên Amerîki ne, NATO'ye. Ewên ku ji cuntayê ra cepikan lê di-xin dijmînen gelê me ne, herçî şêlan-ker û kedxwar in.

Cuntaya faşist komelen karkeran hemû partî û komelên demogrât girtin, he-mû zagon rakirin. Ew mina haran érişî ser karkeran, gundiyan, xwendekaran û xasîma érişî şer gelê me yê Kurdistanê dike. Bi deh hezaran ehlê me hat girtin; ew niha di kampen cîvândinê da û di bin teda û zîlmez mezin da ne. Polêz û cendîrme welatparêzen me bê mehkemê û bê pîrs didin ber tifingan, li Kurdistanê zordestiyek bêparwa da-jon.

Geli xwişk û brano !

Ew kirinê wek har û dinan nikare dijmin ji nav herî û hezaza ku ew ket-iye jê derxe. Hemû planen emperyalis-tan û xulamên wan wê pûc bibe.

Ewê nikarin zora gelên me bibin. Zil ma ku ew zêde dikin roj bi roj wan wê tenê bihêle û rezîl bike. Dijmin bila ya xwe bike, yên ku dawiyê da wê ser-kevin hêzên gelên me yê şoreşger in. Emê zora faşizmê bibin.

Xebatkarên Kurdistan û Tirkîyê ! Hemû merivên pêşverû !

Dewra wê bê ya me ye. En bi vê baweri ya xurt û rast diji zîlmê bi camêri ber xwe bidin.

Emê li karxanan, li gundan li taxên bajaran û li xwendigehan gora rewşa nu xwe bi rez bikin û gora wê xebatênu pêk bînin.

Emê bona yekitiya hemû hêzên diji emperyalizmê û diji faşizmê kar bikin Di nav refîn xelkê da komitên diji faşizmê saz bikin.

Bimre cuntaya faşist !

Bona hikma demoqrati ya gel ber bi pêş !

Tevgera azadîyê bilindkin. Da ku em hemû bend û qeydên bindestî yê bişkê-nînin, xizanî û nezanîyê bikin gora dirokê û di welatê xwe da jiyinek az-ad û bextewar saz bikin.

Geli welatparêzno, diji dijmin yek-bin !

Bimre kolonyalizm !

Bona Kurdistana azad û demoqrat ber bi pêş !

PARTİYA SOSYALİST A KÜRDİSTANA TIRKÎYÊ
TKSP

KÜRDİSTAN HALKINA

Kurdistan İşçi ve Köylüleri !
Yurtsever insanlarımız !

Gençler !

Yiğit Halkımız !

Ülkemiz Kurdistan, emperyalistler ve onların uşaği gerici, militarist güçler tarafından parçalanmış, halkımız boyunduruk altına alınmıştır. Yeraltı ve yerüstü kaynaklarıyla dünyanın sa-yılı zengin ülkelerden biri olan Kurdistan'ın her parçasında halkımız derin bir sefalet içinde yaşıyor. İnsanlarımız işsiz ve aç.

Ülkemizin zenginliklerini talan eden, halkımızı iliklerine kadar sömür-en sömürgeci güçler bize en basit in-san hak ve özgürlüklerini bile tanım-yorlar. Onlar, dilimizi unutturmaya, kültürümüzü yok etmeye, bizi her yön-den köleleştirmeye çalışıyorlar. Anadilimizde okuyup yazmak, kendi türkülerimizi söylemek bile bize yasak.

Halkımız, yüzyıllarca yabancı işga-line, zulme, sömürüye karşı yiğitçe direndi, özgürlüğü için savaştı; bu uğurda milyonlarca kurban verdi.

Bugünde o, Kurdistan'ın her parçasında yiğitçe direniyor, tutsaklık bo-yundurunu kırmak, ülkemizi yabancı işgalinden kurtarmak, gericiliği yemek, uygur ve ileri bir toplum kurmak için savaşıyor. Bu savaş uzak olmayan bir tarihte zaferle sona erecektir.

Kardeşler !

Türkiye'de yillardır kurt ve türk halkın amansızca ezen emperyalizmin güdümündeki sömürü çarkı, nihayet başa faşist bir cunta geçirdi. Bu, emperyalistlerin ve onların Türkiye'deki işbirlikçilerinin-parababalarının,

büyük toprak sahiplerinin, generalle-rin, tüm soyguncu ve uşak takımının çaresizliğinin, telasının sonucudur. Onlar, Afganistan ve Iran'da olup bîtenlerden sonra paniçe kapıldılar.

Türkiye'deki soygun ve zulüm düzeni temelerinden çatırıyor. İşçiler, köylüler, aydınlar ve tüm yurtsever in-sanlar sömürüye ve zulma karşı yiğit-ce direniyorlar. Bu köhne düzeni yıkma, yeni ve özgür bir toplum kurma kavgası büyüyor.

Emperyalistler ve uşakları bu gidi-şî durdurmak, işçi ve köylülerini ezmek ve kerdi yıkımlarını önlemek için son olaraq faşist cuntaya sarıldılar. Onlar, halkımızı kanla, terörle sustu-rabileceklerini sanıyorlar.

Faşist cuntayı işbaşına geçiren A-me-rikan emperyalistleridir. NATO'dur. Faşist cuntayı alķışlayanlar halkımızın düşmanlarıdır, soyguncu, sömürücü tayfasıdır.

Faşist cunta işçi serdikalarını, tüm siyaset partileri ve demokratik örgütleri kapattı, tüm yasaları rafa kaldırıldı. O, işçilere, köylülere, gençle-re, aydınlarla en başta da Kurdistan halkımıza azgınca saldırıyor. Onbinlerce yurtsever insanınız tutuklandı, onlar simdi toplama kamplarında ve iş-kence altında. Polis ve jandarma güçleri yurtseverleri yargılanmadan toplu halde kurşuna diziyor. Kurdistan'da görülmemiş bir terör estiriliyor.

Kardeşler !

Düşünan bu çılğınlığı, onu içine düşdürübataktan kurtarmaya yetmeyecek. Emperyalistlerin de uşaklarınının hesabı boşa çıkacak. Onlar, halkımızın direnişini kıramayacaklar. Art tirdikleri zulüm onları hergün biraz daha yalnızlığa itecek.

Bu hesaplaşmadan zaferle çıkışacak olan halklarımıza devrimci güçleridir. Faşizmi yeneceğiz !

Türkiye ve Kurdistan emekçileri! tüm ilerici insanlar !

Geleceğin bizim olduğuna duyduğumuz derin inançla zulme karşı yiğitçe di-renelim.

Fabrikalarda, köylerde, mahallelerde yeni koşullara uygun biçimde örgütlenelim, şartlara uygun direniş biçimlerini hayatı geçirelim.

Tüm anti-emperyalist, anti-faşist güçlerin birliği için çalışalım. Kitleler içinde anti-faşist komiteler oluşturualım.

Kahrolsun faşist cunta ! Demokratik halk iktidarı için ileri Yiğit Kurdistan halkımız !

Kölelik zincirlerini parçalamak, yok sulluğu, cahilliği tarihe gömmek, ülkemizde onurlu ve insanca bir yaşam kurmak için mücadeleyi yükseltelim.

Tüm yurtseverler, düşmana karşı birleşin !

Kahrolsun sömürgecilik ! Özgür ve demokratik bir Kurdistan için ileri !

TÜRKİYE KÜRDİSTANI SOSYALİST PARTİSİ
TKSP

BIJİ

AZADIYA KÜRDİSTAN

IRAK - İRAN SAVAŞI ÜZERİNE

M.S. ZIRAV

Irak İran'a bağlı Şatularap bölgesinde zengin ve stratejik yerlerine saldırarak, bazı çevrelerin "tuhaftır" dediği bir savaş başlattı. Umulanın üstünde kışın savaşı, bütün hızıyla sürüyor.

Çoğu kez savaşları, ekonomik, siyasi ve tarihsel gelişmelerden soyutlayarak sadece iki devlet yöneticilerinin "kızgınlık"larıyla izah edenlerde az değildir. Bu yüzden bu yaklaşım çıkmazlara, "anlaşılmaz" durumlara, "tuhaftır" lara saplanır kalır. Oysa her olayda olduğu gibi, savaş sorularına bir bütünsellik ve her gelişmenin kendi iç dinamizminin detaylıca izlenmesi yöntemiyle yaklaşanlar için bu karmaşıklığın çözümlemesine bir neden kalmaz. Biz bu kısa yazımızla İran ve Irak savaşını bir yığın karmaşık yapısıyla birlikte açıklığa kavuşturabileceğimizi söyleyoruz. Bu geniş tahlil gerektiren sorun bizim yazımızın boyutlarını aşar. Biz yine de sorunu dünyadaki genel durumun ve Ortadoğu'ya has gelişmelerin ışığında bir bütünsel yaklaşım içerisinde genel hatlarıyla vermeye çalışalım.

Açıkta, dünyada ki bütün gelişmeler, gerek ekonomik gerekse siyasi açıdan, bir yandan sosyalist sistemin zorlaştığı demokratik-devrimci dönmüşler, öte yandan emperyalizmin karşı devrimci çırılığından soyutlanamaz.

En güçlü emperyalist devlet ABD, Güneydoğu Asya, Afrika'nın bir çok yeri ve Orta Amerika'da darbe üstüne darbe yedi. Etiyopya, Güney Yemen ve Afganistan'daki üstlerini ve stratejik su yolu geçitleri üzerindeki konumunu kaybetti. Ortadoğu'da en son İran'dan kovuldu. Bugün ABD çırılığın bir şekilde zengin petrol yataklarıyla dolu, stratejik bölge Ortadoğu'ya bütün ağırlığıyla kullanmış. Bu yüzden İran, Irak savaşını hıçে bu çırılıklardan ayrı düşünülemez.

Öte yandan Ortadoğu'ya bu önemli konumu dayatan şüphesiz kendi iç dinamizmidir. Her an sosyal patlamalara gebe Ortadoğu, bir çok şovenist devletin, aralarında parçalayıp perişan hale soktuğu bir dizi ezilen halklardan oluşmuş bir dinamit kuyusudur. Ortadoğu'da sürekli bir savaş vardır. Kızıştıkça netleşen sosyal yapısıyla bölge deki şovenist "milli burjuva" unsurlar emperyalist kampa, devrimci-demokrat güçler sosyalist kampa doğru hızlı bir ayrışma dönemi yaşıyorlar. Irak bu gelişmelerin zorlamasıyla emperyalist kampa kaymış, emperyalistlerin önemli bir yatırım alanı ve saldırgan bir kuklası olmuştur.

EMPERYALİSTLER İÇİN ORTADOĞU

Emperyalistler cresi için bar bar bağıriп yırtnınlara hiç tereddüt etmeden diyebilirizki; o yerler zengin hamadden kaynaklardır. Bunu demekle, ekonomik çıkar eksenin etrafında sarışa dolasın dönuп duran politik ve ideolojik gelişkileri, çağımıza has stratejik konumu güçlendirme ve özellikle sosyalist ülkelere yönelik anti-komünist propagandası ve hırçınlıklar göremezlikten gelmiyoruz. Emperyalistler stratejik askeri üstlerini, zengin hamadden yataklarıyla, bu bölgelerdeki konumlarına engel gördüğü sosyalist ülkeleri kuşatarak dizmiştir. Ve ellerinden gelirse sosyalist ülkelerde bir tek insan bırakmayacak şekilde bir cinayet bile işlemekten çekinmezler. 110 bin kişilik özel "atak" güçlerini sefere hazır tutan ABD yetkililerinden Carter ve Brezezinski "eger bir dünya atom savaştı patlak ve rirse sebep hammaddedir" diyorlar. Yine bu hammaddedirki emperyalist ülkeler arasında sağlam bir birliğin oluşmasını önlüyor. Afganistan'daki emellerine ulaşamayan ABD, Japonya ve Batı Avrupa'yı Sovyetlere karşı soğuk savaş için ikna edemediyse sebep hammadde fukarası Japonya'nın Sovyet'lerle, özelleşmeli hamaddede dayalı ticari ilişkileri yüzündendir. Emperyalist ülkeleri aynı askeri örgüt altında birleştiren NATO, kuruluşundan beri örgüt üyelerinin hamaddeler üzerrindeki hakimiyetlerini korumayı önemli bir amaç maddesi olarak "garanti" ediyor. Birbirlerini yemeğe yöneliklik bu ittifaklarının ne zaman ve nasıl bozulacağını biliyoruz. Ama bunun mutlaka olacağının şüphemiz yok.

Bugün Ortadoğu, emperyalistlerin en çok gereksinim duyduğu, onun yokluğunu yüzünden ekonominin allak bullak olduğu, hayatın durduğu zengin petrol yataklarıyla dolu. Ve eğer bugün Ortadoğu Avrupa veya Japonya'nın petrol ihtiyacını karşılıyorsa, bu bölge üzerindeki hakimiyet emelleri için, yalan ve kirli oyunlarını, saldırganlıklarını anlamamanın sebebi kalmaz.

Ortadoğu'daki petrol kaynaklarını korumak için Somalide askeri üstler kurmaya hakkı olduğunu ileri süren ABD, böylece Pentagon'un hazırladığı beş yıllık planın önemli bir noktasını yine getirmiş olduğunu söylüyor. Pentagon bu amacına yönelik planına göre; Mısır'da dahil olnak üzere, Tran Körfezi yakınlarındaki üstleri için 100 milyon dolar ayırıyor. Buna göre Kızıl Deniz'deki Ras Banas, Ummam, Kenya ve Diego Garcia'daki üstler modernleştirilniп olacak. Bu çaba açıkça gösteriyor ki ABD her ne pahasına olursa olsun Tran Körfezi gibi stratejik bir yeri kontrolüne almak istiyor. Ta比 Pentagon ve Beyaz Saray çevreleri, dönuп durup saldırgan çalışmalarını hâli çıkmak için Ortadoğu'ya yönelik bir "Sovyet tehlkesi" nden dem vuruyorlar. Buralarda Sovyet'lerle kaçınılmaz bir çatışmanın olacağını ilīeri süren bu çevreler oluşturuldukları engelleme stratejisi ile, gerekli durumlarda bütün ABD gücünü buraya yığma gibi saldırganlıklarına hâliklik payı kazandırmak istiyorlar.

BİR TAŞLA İKİ KUŞ

Emperyalistler, sömürgeci dedelerin den devraldıkları "böl ve yönet" silahını bugün, İran ve Irak'ı savastırıp, perişan ederek ve sonrasında kışkıcına almak için kullanıyor. Bunda önemli kazanımları oldu. Rehinelerle ilgili sonuçsuz kalan kurtarma operasyonu gibi her rüzgar ekişinde firtına biçen ABD'nin New York Times "Tehlikeli politik girişimler ve hele askeri maceralardan kaçınmaya" boşuna zorlaması. "Küçük çocukların uğruna düşmanlığı körüklemenin ne yeri nede zanlıydı" (New York Times). Çünkü bu ye-

diden yetmiş kadar, bir halkın ABD'ne karşı hincini gitikçe bilmekten başka bir sonuç vermedi.

Oysa İran ve Irak'ı savaşa tutuşturmakla ABD bir taşla iki kuş vuruyor: Bir yandan yıkım içindeki bu ülkeleri "onarmak" için "yardım" veya yatırım adıyla tekrar kışkıcaya almak, diğer yandan depoları dolup taşıyan ABD silah tekellerine yağlı müsteriler kazandırmak. Bunlardan ikinci simdiden meyvesini vermeye başladı. Üfleyip, püfleyerek savaş kazanamayacağını anlayan mollalar, ilimli batı yanısı Benisadir gibilerinin çabalarylada rehineler sorumlunda yeni tavizler kabul etti; tipki felç olmuş bir dev gibi modern ABD silahlarıyla donatılmış İran, yedek parça bulmak için ABD'ye kucak açmaktan başka çare bulamadı. Zaten işçi sınıfı hareketini ezen, sosyalist ülkelere rest çeken her devrim gibi bunun da akibeti budur.

ABD'nin İran'a verdiği önem İran'ı pepey kızdırıyor. Ama New York Times'in yazdığı gibi "bu çatışmada ABD tarafı, yada ABD'ne düşman yoktur. Bu çatışmada ABD çırıkları vardır." Sovyetlerle sınır komşuluğu, Hürmüz Boğazı üzerindeki hakimiyeti ve zengin petrol yataklarıyla dolu İran elbette ABD için Irak'tan çok daha çatırıldır. Sırf 1973 yılında ABD'nin Ortadoğu'ya yaptığı silahların yarısını satın alan İran gibi kıymetli müsterisini bir seferde elinden kaçırmakla yediği darbe ve bu da yetmiyormuş gibi 20 milyar dolarlık Şah döneminden kalma silah sparşesinin de durdurulmasıyla iyice sersemleyen ABD için tekrar İran'a dönenlik kadar karlı bir iş var mı?

MADALYONUN İKİ YÜZÜ

İran ve Irak arasında bizzat emperyalistlerin yaratığı veya aktif rol oynadığı tarihsel gelişkiler ağı vardır. Bugün de gelişkilerden en önemli birini oluşturan Şatularab (Dicle ve Fırat nehirlerinin birleşerek Tran Körfezi'ne kadar geniş bir su yolu oluşturduğu 75 km.lik kışım) sorunu ikinci Dünya Savaşından sonra Bağdat Lehine bir anlaşmaya bağlamıştı. Ne zaman ki CIA'nın düzenlediği darbe sonucu Musaddık hükümeti yıkıldı ve Şahın kanlı diktası kuruldu, emperyalistler (başta ABD) çırıklarına uygun yeniden düzeneşler dayattılar. Çünkü artık İran'da Musaddık'ın yerine ABD'nin jandarması şahlık vardı. Irak'ta ise büyük İngiliz dostu Nuri el Said'i tahttan indiren 1958 devrimi olmuştu. Anlaşma Tran Lehine bozulmamıştı. Bunu için Şah ve ABD yeni emelleri için, Irak'ta ki Kurdistan hareketini Irak'a karşı bir "koçbaşı" olarak kullanmaya başladılar. Şah kurt hareketini ne öle nede vaşa şeklinde Irak'tan taviz koparmak için destekledi. Nihayet Irak Şatularab sorunu üzerine bazı tavizler vermek ve Huymeini'yi Irak'tan sürmek zorunda kaldı. Şah'ın bölgelerdeki emirlikler üzerindeki hakimiyetide güclendi.

Şah'ın yıkılmasından sonra, İran'daki kargaşa ve ordunun zayıflamasından vararlanmak isteyen Saddam Hüseyin'in büyük arap liderliği sevdasıyla, burjuvalarının göz dikiği zengin petrol bölgeleri üzerindeki emelleri yeniden canlandı. Huymeini'nin halkın coğuluşu Şii olan Irak'a yönelik propagan-

SOVYETLER BİRLİĞİNDE KÜRDOLOJİ ÇALIŞMALARI - KÜRT TARİHİ ÜZERİNE

ROHAT

Kürt tarihi üzerinde yapılan araştırmalar Sovyetler Birliği'nde nice lik ve nitelik açısından büyük bir gelişme sağlamıştır. Dialektik bir yaklaşımla ele alınan Kürdistan tarihi büyük çapta aydınlığa kavuşmuştur. Yapılan araştırmaların sayısı oldukça fazladır. Kürdistan'ın dört parçasındaki ulusal hareketler çeşitli açınlardan incelenmekte ve araştırma konusu olmaktadır. Bilhassa son yıllarda Irak Kürdistan'ı üzerine yapılan araştırmalar belli bir yoğunluk kazanmıştır.

19.yüzyıl Kürdistan tarihi üzerine M.S Lazaref, Celilê Celil ve Halfin'in değerli çalışmalarına rastlıyoruz. Bunlardan M.S Lazaref Kürdistan'ın ya kinçaj tarihi üzerine iki büyük araştırma yapmıştır. 1963 yılında "Kürt sorunu" ve 1972'de ise, "1891-1917 döneminde Kürt sorunu" adlı bu iki çalışma ile M.S Lazaref Kürdistan tarihi alanındaki çalışmalarla büyük katkıda bulundu. M.S Lazaref kürt ulusal hareketlerini süreç içerisinde feodal dönem, burjuva-milliyetçi dönem ve devrimci-demokrat dönem yanı çağdaş dönem şeklinde üç dönem halinde ele almaktadır. Celilê Celil kendisi kürttür, o şimdi Ermenistan'da çalışmalarını sürdürmektedir. Kendisi tarih alanında uzmandır. Celilê Celil'in 1966 yılında Ubeydullah hareketi hakkında yazılmış "Kürtlerin 1880larındaki ayaklanması" adlı bir kitabı yayınlandı. Yazar daha sonra "19. asrin ilk yarısında Osmanlı sınırları içerisindeki Kürtler" adlı diğer bir araştırma yaptı. Bu araştırma 1972 yılında kitap olarak yaylandı.

19. yüzyıl Kürdistan tarihi üzerine araştırmalarını sürdürden diğer bir tarihçi ise; N.A.Halfin'dir. Halfin 1963 yılında "Kürdistan için mücadele" adlı bir çalışma yaptı. Halfin 1978 yılında ise; "18. asrin bitiminden 20. Asrin Başlarına kadar Rusya'nın dış politikası" adlı büyük bir kitap yazdı. N.A.Halfin bu son araştırmasında Rusların Kafkas politikasına bağlı olarak Kürt-Rus ilişkilerine dejimistiştir. Bunlardan M.S.Lazaref şimdide 1. ve 2. dünya savaşa döneminde Kürt sorunu adlı bir çalışma yapmaktadır.

Irak'taki Kürt halk harekatı üzerine Sovyetler Birliği'nde büyük araştırmalar yapılmıştır. Irak Kürdistan'ının ekonomik yapısı, Irak Baas yönü timinin kurtlere ilişkin tutumu, Irak Kürdistan Demokrat Partisinin çalışmaları, ulusal hareketin niteliği ve uluslararası durum bir bütün olarak ele alınmış, böylece bu çalışmalarla meselenin derinliğine inilmistiştir. Bu araştırmaların çoğu üniversitelerde tez olarak savunulmuş ve çoğu da kitap olarak yayınlanmıştır. Bu çalışma lardan bazıları şunlardır:

1- "Barzani Ayaklanması-Irak Kürdistan'ında Kürt halkın ulusal kurtuluş mücadelesinin parlak sayfaları" N.Kaftan 1963 LENINGRAT.

2- "1918-1958 döneminde Irak Kürdistan'ında ki ulusal özgürlük hareketi" M.A.Kemal 1969 MOSKOVA.

3- "Irak'taki Kürt halk kurtuluş hareketi tarihi 1919-1925 dönemi" Menteşasvili 1956 TİFLİS.

4- "Uluslararası kendi kaderlerini be-

lirleme hakkı ve Irak'ta Kürt halkının hakkı durumu" F.D.Sago 1972-KIEV.

5- "Irak Kürdistan'ının ekonomik ve coğrafik yapısı-özellikleri" M.A.Mayrakov 1972-MİNKS.

6- "Irak Kürdistan'ında ulusal özgürlük hareketi" T.T.Seyfullah 1944 DAĞISTAN.

7- "Irak Cumhuriyetinde Kürt halkın otonomi sorunu" Şekroê Xudo 1977 ERİVAN.

Bunlardan Şekroê Xudo Ermenistan Doğu Bilimleri Enstitüsü Kürdoloji bölümünde çalışmaktadır. Kendisi Kürttür. Irak Kürdistan'ı üzerinde uzman bir bilim adamıdır.

Tarihte Türk, İran ve Irak gerici güçleri Kürt ulusal hareketini zayıf düşürmek ve hedefinden saptırmak için yoğun çaba harcamışlardır. Bölgede yaşayan diğer ezilen halklar ile kurtleri sürekli karşıya getirmiştir. Gerici egemen güçlerin içine düşükleri bunalım ve zor dönemlerden kurtulmak için adeta bunu bir çıkış yolunu olarak seçiklerini görüyorum. Bunun için de kurt-emeni ve kurt-asuri çalışmalarına ortam yaratmak için çok çırpmışlardır. İşte kurtlerin bu komşu halklarla tarihi ilişkileri büyük çapta Sovyetler Birliği'nde araştırma konusu olmuştur. Bu alanda Karlanê Çaçan, K.P.Mateev ve M.S.Lazaref bazı çalışmalar yapmışlardır. Karlanê Çaçan, kurt olup Ermenistan Kürdoloji Enstitüsünde çalışmaktadır. Karlanê Çaçan 1955 yılında "Tarihi Kürt ve Ermeni Dostluğu" adlı bir araştırma yapmıştır. Karlanê Çaçan şimdi ise; "Periyodik Ermeni basınında Kürtler" ve "Dersim'de ermeni ve kurt halkın yiğit mücadele" adlı diğer iki konu üzerinde çalışmaktadır. K.P.Mateev 1979 yılında yayınladığı "Çağımızda Asuriler" adlı çalışmasında Asuri-Kürt ilişkilerine büyük yer vermiştir. araştırmacı bilhassa İran'daki Kürt-Asuri anlaşmazlığı ve Irak'taki Kürt-Asuri dayanışmasına yönelik açıklamalar getirmiştir.

Ayrıca G.E.Akapov'un değerli çalışmalarına da değinmek gereklidir. Akapov sınırlı kadar kurtlara üzerine iki büyük araştırma yapmıştır. Birisi 1970 yılında yayınlanan "Türk tarih kaynaklarına göre Kürtler ve Kürt sorunu" diğer çalışması ise; İran Kürdistan'ı üzerine yaptığı "Kürtlerin İran'da ki ulusal dayanışma sorununa bir bakış" adlı araştırmasıdır. Bu çalışma 1971 yılında Erivan'da kitap olarak basılmıştır.

Sovyetler Birliği'nde Kürdistan tarihi üzerine yapılan araştırmalar arasında daha dar kapsamlı konularda ele alınmıştır. Örneğin bunlardan bir tanesi 1967 yılında yayınlanan "Çağdaş Kürt Edebiyat Tarihi" adlı incelemedir. Bu inceleme Maruf Xaznadár adlı Irak'lı bir kurdoloj tarafından hazırlanmıştır. M.Xaznaçar bu çalışmaya aynı şekilde doktora tezi olarak savunmuştur.

Şimdi ise; Kürdistan'ın yakın ve yaşaç tarihi üzerine kapsamlı iki çalışma bir grup uzman tarafından Ermenistan'daki kurdoloji bölümünde hazırlanmaktadır.

ABD SEÇİMLERİ

Mesur artistlerin propaganda aracı yapıldığı, binbir türlü dolabın çevrildiği, akıl almad reklamlarla milyonlarca doların döküldüğü ABD başkanlık seçimleri sonuçılandı. Bundan sonra ABD'ne mesur kovboy artist Ronald Reagan başkanlık edecek.

İsveç televizyonu, dünyada başka bir yığın sorunu, hende bu "horoz dövüşü" nden çok daha önemli sorunları üzerinden atlayarak, bütün gücüyle tipki Afganistan ve Polonya gibi, ABD seçimleri üzerinde durdu. Daha bir yıl önceki ilk seçimlerden başlayarak adayların propaganda çalışmaları adım adım izledi, İsveç halkını iletti.

İsveç televizyonu bu tutumyla, ABD tekellerinin, kendi iktidarını güçlendirmek, saldırgan çırın ABD yönetimini "demokratik" olarak hende "dünyanın en demokratik ülkesi" olarak lanse etmek çabalarına kendi ölçüstünde sırt vermiş oldu.

İsveç televizyonu seçimlerle ilgili bütün gelişmeleri detaylıca anlatır, ama bir şeyi söz konusu yapmaktan özellikle kaçındı, bununla ilgili tek laf etmedi: bu adayları milyarlar harcaya piyasaya süren güçler kimlerdi? Oysa seçimlerin esas önemi yanı budur. Çünka bu seçim ABD sermayedarları arasındaki taktik ayrılıklarını sergiliyor. Taktik, günümüz stratejik olarak hemen hemen bütün güçlü tekeller, ABD'nin gücünün zayıfladığından yakınıp duruyorlar. Yani bu güçlere göre: Ne yapmalı ki ABD'nin tekrar dünyanın en "güçlü" en beli büükmez ülkesi haline getirmeli.

HAKİM SINIFLARIN TAKTİK AYRICALIKLARI

1970 yıllarda Güneydoğu Asya ve dünyanın birçok yerindeki kontrolünü yitiren ABD emperyalizmi, hakim sınıflar arasında siyasi iktidar kavgasının keskinleşmesini de beraberinde getirdi. Sovyetler Birliği 2. Dünya savaşının yaralarını sarmış gitmekçe güçleniyordu. Batı Avrupa yeniden dirilmiş ABD'ne yeniden rakip olmaya başlamıştı. Sömürge ülkelerde özgürlük ateşi tutmuş, ABD'de Vietnam savaşı yüzünden savaşa karşı tavırlar daha da militan ve kitleşmişti.

Bu gelişmeler ABD hakim sınıflarını iki fraksiyona ayırmıştı. Bunlardan biri, Sovyetler Birliği'ne karşı en sert tedbirlerin alınmasını, Batı Avrupa, Japonya ve Sömürge ülkelerle açık hesaplaşmayı öneriyor, ABD için de "huzursuzluk" yaratan güçlere karşı sert çıkışlar istiyorlardı. Diğer fraksiyon ise gerek ABD dışında, gerekse ülke içinde daha esnek bir tavırdan yanaydılar. Bu fraksiyonun başı Chace Manhattan Bank adına David Rockefeller çekiyordu. Rockefellers bu amaçla 1973 yılında uluslararası teknelleri ve politikacıları birleştiren "trilateral" adlı örgüt kurdu. ABD, Kanada, Japonya ve Batı Avrupa liderlerinin bir kısmını birleştiren bu örgüt önemli bir güç unsuru oldu. Örgüt özellikle şu taktikleri izledi: 1- "İnsan haklarını savunmak" karşı devrimci çabaları maskeləmek, 2- Önemli hammaddeler üzerindeki kontrolü garantiye almak ve bağımsızlık hareketlerini bastırmak için sömürge ül-

SIN'ET Ü ÇAND

Perçê siyem ji torevanîya kurdi saz û awayên stiranê kurdi ye. Ew ji, em dikarin: saz ú stiran ú sazbend ú stranvan :

Ez bixwe, ne sazbend ú ne jistranva nim, lê hetta iro ji, hêj guhêñ min, xweşî û newxeşîya; saz ú stranê weke reş û sipî, ji hev didi ali û nasdiki

Ü li vê gorê ez bicarek xweşî û şadi di nav stran ú sazén kurdi-kurmancî de nabênim û nabihizim. Ü gelek tişt hene, ko ketine devê riya wan, ko nahêlin bêrepêş gavêñ xwe bavêjin :

Berî her tiştî dewleteke kurdi ser-bixwe nîne, ko karibi hemî nifşen ali kari, ji sazbend ú stranvan ú saz ú stranê kurmancî re pêşkêş biki û wan bêrepêş biki.

Diwem ji, sazén mî yêñ kevnare û hindik, nikarin guhêñ gel û cemhîrên Kurdistanê dagirin û dilên wan xweş biki û téra vî sedê bistan nakin.

Siyem ji evs, ko sazbend ú stranvanê kurd yêñ iro naxwazin, yan ji nikarin û nizanin: reng û awayên xwe yêñ kevnare bi şemirênin. Ü hin tiştîn nûjen téxin nav stran ú sazén xwe Ü ji ber wilo nikarin xwe nêzîki awa û bingehêñ nûjen biki.

Lê gili û gazin ji ji wan nabin. Ji ber, ko gelê kurd negihaye, ko alika-

Kurdistan gazî we dike
Merivêñ astîxwaz !
Kurdistan gazî we dike
Jinino, xortino, hozanêñ camêr !
Xelkêñ hemû dînyayê,
Hîndûno, Talyan û Elmanino
Reş û sipî zer û sor !

Em gelek bîst mîlyon in,
Welatê me ye Kurdistan.
Ji çaralî berdane me zordestan,
Kurdistan kirine çar parce;
Gund û bajar, seranser hatin şewitandin,
Awahîyêñ me hatin hilweşandin,
Dixwazîne me ji dinê rakin.
Navê me ji me ra bûye cirmek mezin,
Qedexe ye bi zmanê me xwendin, nîvisandin,
Bona daxwazêñ han
Me dibin zindanan,
Me dibin mirinê...

Kurdistan gazî we dike
Hemû merivêñ qenc !
Niha li wê di bin lepê cuntaya faşist
Yek û yek kom dîkin hemû merivêñ bîrewer,
Hemû xwendevanê azadîxwaz,
Hemû xebatkarêñ welatparêz
Ü hemû merivêñ camêr;
Wan dibin zîndan û lêdanân,
Wan dibin mirinê...

Kurdistan gazî we dike, jinino !
Yêñ ku di hembêza xwe da pitikek
Ü di zikê xwe da canek digerinin...
Caran qelaştin zikê we bi singîyan ?
Zarokêñ we yêñ sê salî şerjêkirin li ber çavan ?
Belê, ew tişt hemû bi me kirin,
Em kirin aşan şewitandin,
Bi xwîna me sor bûn çemêñ zelal û şîn ...

Kurdistan gazî we dike merivêñ qenc !
Welatê min ku dewlemed e,
Hûn ji goştan wê dixwin, ji fêkîyê wê tam dîkin,
Lê xelkê min birçî ye,
Çiyayêñ bi berf û avêñ têr li welatê min in,
Lê xelkê min tî ye.
Di kevçiyê sifra we yê krom da,
Di tirêna, tomafila ku hûn lê siwar dibin
Hin tişt hene ji welatê min;
Lê xelkê min ji çiyan peya derbaz dibe ...

Jİ PAYEBILINDÎYA TORA KURDİ — PERÇÊ SİYEM CİGERXWİN

riya wan biki. Ü zû bi zû dev ji kevnarê xwe, ne tenê divî warî de, belki-jî, di hemi warî de, zû bi zû dev ji kevnarê xwe berdi ú saz ú stranê nûjen téxi guhêñ xwe anji guhêñ xwe hîni awa ú stranê nûjen biki. Ü eger hezar dengbêjîn nûjenperest hebin ji, lê disa kurdî paşdemayı bi def û zirnê govend û dîlanêñ xwe digerênin. Ü guh nadin sazén nûjen û sazbend ú stranvanê nûjen û çendekan ji wan sazbendêñ goya, nûjenperest, gili û gazi nûjen xwe li nik min ji kurdêñ xwende-war û welatperwer kirine û ji wan xe-yidîne..

Lê tiştîki ji van tiştan hemîyan me zintir heye, ko gelek hêjaye, ko divirde em ji xwendevanê xwe re bidin xuyakirin, ko ew ji eve, ko hin dewle têñ şovîñ, zordeset hene, ko welatê me bi zor yan ji bi xap û ripan, xistîne bindestêñ xwe. Ü nahêlin hetta zar û ziman û saz ú stranê me ji bêrepêş gavêñ xwe radin. Ü nahêlin stranvan û sazbendêñ kurd karibin zaro-kên xwe bi zanîn û bîrewerîya xwe xwe dibikin.

Herwekû sazbend ú stranvanê me ji nikarin xwe veşerîn û bîkevin zindana û em ji di vi warî de gazinan ji wan nakin. Ji ber ko ev nîşê ha, ne ji

bo zindan û veşartin û revê hatine ci hanê. Ji ber ko karê wan şadi û xweş-kirina dilêñ hevçax û hevdemêñ waye. Weke, ko wan ji şex, mela û fegehan re digotin: em dixwazin her roj kurek ji yekî gundi re çêbibî, ko em li sazê xin û ji wanre bistirênin, ko nanê zarakêñ xwe derxin. Lê win dixwazin: her roj, yek ji gund bimrî, ko win kinci-kên wi ji xwere bibin. Ü nanê zarakêñ xwe derxin. Yani em xweşiyê dixwazin û win reşiyê dixwazin.

Ez hêvidarim, ko win bawer bikin, ko tenê ez ji bo we dibêjim û dixwazim tora kurdi ji bêrepêş gavêñ xwe bavêjin. Ü bawer dikim, ko winê rojeke be repêş herin û gelê kurdi ji wê rûmeta we bi camêrî bigri. Çawa ez hêvi ji gelê kurd ji dikim. Ko bi çavekî comerdî li we bînerî. Ü rûmeta we bigri û hêvidarim ko rojek bê ko karibim ni viştekî li ser we û karê we çêbikim û hin kareñ weyêñ nûjen bînîsim.

Xwendevanê payebilind, ji vir û ha de ez dixwazim di Roja Nu de yan ji dihin kowar û rojanamêñ dide ji, ji van perçen rabûri hin nîşen tore û tovanî û torevanîn bidim xuyakirin.

17/11/1980—Stockholm

ME TENÊ NEHÊLIN

Niha ji cûntayê ra çapikan lêdixin merivêñ giregir, Bona ku perê rohilata-nîvroyê NATO di ewleyî de be .. Deng wê bêne bîrin li Kurdistan û Tirkîyê, Karker li ber birçitîyê stû xwar bikin, Ü merivêñ me yêñ mîrxwas û camêr Ji tedan teda Ji mirinan mirin wê qayîl bin ... "Guhê Mezin" bi rehetî wê guhdarî bike, U-2 wê rehet bifirin ... Qismê semîyandar usa difikirin, Ew segên gerdanstûr û hûrgir !

Min bona we ji strandi bû, Stranêñ ji dil, stranêñ hevaltiyê .. Hûn, brayêñ min ên Wietnamî, resik û Filistînî ! Hûn, gelên reben, zilmâ faşîzmâ dîti, Korîyan, Kübiyan, Nîkaragûyan, Me tenê nehêlin !" Kurdistan wê bîr nake û divê bîr neke Dostan ji cîjînan ji ...

Welatê min bûye çar parce Li çaralî zîlmâ daye ser me; Ji ber ku em azadî dixwazin, Di welatê xwe da wek camêran, wek merivan, Ji ber ku em jînek serfiraz dixwazin Navê me dârîne "cêkwaz" ! Generalêñ faşîst ji me ra dibêjin "cêkwaz" ! Giregirin NATO'ye ji me ra dibêjin "cêkwaz" ! Ü bona "rehetiya" Tirkîyê Gelî semîyandar Ji qetlê me ra didin ficaz ...

Kurdistan gazî we dike Celî bîrewer û pêşverûyêñ dînyayê ! Dîroka me kevn e, dîgehe hezaran sal berî fîsa, Qanda me dewlemed e, Kurdistan, ew hezaran sal in ku welatê me ye. Em mîletek bîst mîlyon in, Welatê me qasî Fransê ye. Iê çib'kin, navê me di deftera Miletêñ Yekbûyi da ne hatîye nîvisandin ...

Konseya Ewrûpê dengê me nabihîse, Ü guhê xwe kar kirîye ji me ra Helsinkîyê ... Dostan me hûn in ! Hûn gelî xebatkarêñ dînyayê, Jin û xort Ü hozanêñ camêr, Ne tenê nehêlin !

BARAN

Irak İran Savaşı

Başтарafı s.4
dasi patlamaya hazır barutun kivilcim
larından biri oldu.

Bugün dünya devrimci-demokrat güçleri her iki ülkenin kendi içinde şovenist ve zorba tavırlarına rağmen (çünkü iki ülkede ezilen halklara savaş olmuş, devrimciler üzerinde amansız bir baskın uyguluyor.) İran'dan yana tavır alması, bu ülkenin emperyalist kampta açtığı yara yüzündendir. Ya bölgede emperyalizmin kesin hakimiyetini kumla isteyen Şah yanlıları iktidarı alacak, yada ülke mevcut iktidarın elinde en azından bir müddet, ABD'nin atom üstleri, saldırgan Anti-komünist kalesi olmaktan alı koymuş olacak.

Alman gazetesi Stern Irak'ta 20 eğitimi kampında 45 bin İran'lı askerin eğitildiğini, Şah'in eski generalerinden Ovessi'nin komandasında Umman ve Bahreyn'de 25 bin, Mısır'da 3 bin kişisinin her an bir karşı devrim için hazır tutulduğunu belirtiyor. Petrol ihtiyacının büyük bir kısmını Irak'tan alan Fransa da bu saldırgan çabanın içindedir. Ovessi'nin karşı devrimci örgütünün merkezinin Paris'te oluşu tesadüf değildir.

Yine aynı gazete, Ovessi'nin bir rapörtajında; taktiğinin Iran'da, örneğin petrolün sabote edilerek bir bunalım ortamı yaratıp Mısır'daki Şah'ın oğlunu taçlandırmak olduğunu belirtiyor. Görüyoruzki ABD, Irak'ın Iran'a saldırmayı, özellikle petrol rafine lerinin tahrif edilmesinde hıçde görürmek isteyi gibi öyle "masum" "tarafafsız" değildir. Hangi şekilde olursa olsun, ya Humeyni yönetimini ABD'nin kıskacına alıp eritmek, yada direkt bir saldırıyla bölgede bir ABD hegemonyası kurmaya yönelikir.

HEVPEYVIN BI KDP - IRANE RA

Dümhika rûp.8
ki li İranê di nav rejîmê xwe de xîlaf hebû. Békari, betâli zehf bû, li aliyé sosyal li aliyé ekonomik û li aliyé demokratîyeti rewsa rejîma İranê pir xirab bû. Mirov her tim çaverê bû ku ew rejîm bikeve, li ser hukum nemîne. Çunki bi wan mumkûn nebû ku daxwazén xelkên İranê pékbînin. Serê fraqê ew hilaf û hevriki carek din dani alîki. Ew bêtir nahe hevdû digrin. Paşê ew dikanin xelkên İranê, yén nefehm, té negîstî ango yén ku agahêwan kême peyê xwe bîkşînin tekin ser. Üwîlo ew jî ji rejîme tişteki naxwazin. Bê guman ev jî tişteki menfi ye.

Tesireke menfiye dinji ewe ku her çend ser nabera wan de ye jî, lê ew bêtir serê Kurdistanê dîkin. Ew xelkê dixapinin, li ser serê Kurdistanê tişteki nabêjin, ango ew bombebarandîn sîwtandina gund û bajareñ Kurdistanâ İranê agahdar nabin. Bi teyyare, bi top, bi helikopteran dejone ser Kurdistanê. Tenê li Mahabat 520 kes hete kuştin û 1000 kes birindar bûn. Li bajareñ Şino ku bajareki biçûke bi napalm hate bombarakin jî aliyé teyyareñ İranê. Li bajareñ Serdeşt xistin Ev nişandike ku serê li Kurdistanâ İranê jî bo wan muhim û girantire jî serê fraqê. Xelk tefkir nahe li Kurdistanâ ew çidikin. Xelk hemû bi serê İran û Iraq'va meşxûle. Ev jî diyare ku tesireke menfi li ser milletê me çedike ev sera.

R.A : İran car-caran dijî Amerika râdiweste. Hün di wê bawerîyê de nin ku rejîma İranê anti-emperyaliste ?

ALANTEJOLU İŞÇİLER

Baştarafı son s.
larının kışılmasıyla olacaktı. Yani okullar, hastaneler gibi sosyal kurumlara yatırımlar halka çok görülyordu. Almanya'nın burjuva Die Welt gazetesinin belirttiği gibi "Portekiz" in ekonomik yapısını Avrupa ekonomik topluluğuna yaklaştırmak" ti.

Tarım alanında ise toprakların küçük parçalara bölünmesi, küçük üreticilere devlet tarafından tarım aletleri ve az faizle kredi temin edilmesi, devlet, kendisinin satın alacaği tarımsal ürünlerin fiyatlarını yüzde 40 artırması, günde tarım işçilerinin güçlü ilerici hareketini bölmek ve eski düzeni yeniden kurmaya yönelikti.

Tarım işçilerinin özellikle halkın tutucu olduğu kuzeyde toprak reformuya la härş neşir olmuş işçilere sürekli olarak hükümdar propaganda yürüttüler: "Birakın eskisi gibi kalsın, hiç olmazsa ne olduğu belli, ne olacağını bilemiyorsun."

Seçimin en büyük yenik partilerinden olan Soares'in "Sosyalist" partisi "İskandinavyavari" geniş tabanlı bir parti oluşturmak hülyalarıyla, komünistlerin birlik çağrularına yanaşmadı. Demokrasi bu bayların yüzünden yeni bir darbe yedi (Ecevitin kuklakları çinlasın).

Bütün bnlara rağmen Portekiz'de mücadele bitmedi, aksine sertleşti. Lizbon'un milyonerler semti Estoril'de bir seferde bir işçinin bir yıllık gelirine kumar çeviren iş adamlarının hegemonyalarını kuma arzularına karışın, patlamaya hazır Alantejo'lu tarım emekçilerin devrimci kızgınlığı var, Portekiz bu kızgınlığın alevleneceği bir dönem yaşıyor.

ABD Seçimleri

Baştarafı s.5
ke liderlerini bu sisteme dahil etmek, 3-emperyalist ülkeler arası rekabeti yarıştırmak, 4-Dünya bankası ve IMF gibi finans örgütler vasıtasi ile sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdeki anti-radikal gelişmeleri önlemek, 5-Silahlamayı hızlandırmak ve Trilateral'e dahil güçleri birleştirmek için sürekli bir "Sovyet tehlike si" islemek, Çin'le ilişkileri sıklaştırmak.

Carter'in Japonya, Batı Avrupa temsilcileriyle yaptığı zirve toplantıları ve Ortadoğu da fiyaskoya sonan "barış" çabaları hep bu çevrenin taktiği idi.

1 Kasım 1976 tarihli Le Monde Diplomatique söyle yazıyor: "Jimmy Carter'in adaylığı büyük güçler tarafından desteklendi ve bu güçler, enince yanları dahi hesaplanmış planları sonucu başkanlığı getirildi. Bu ların arasında David Rockefeller ve bankası Chase Manhattan Bank, Bank of Amerika, Coca Cola, Exxon, CBS, Caterpillar, Texas Instrumet, Hewlett Packard gibi Trilateral'de temsil edilen güçleri sayabiliriz."

Elbette bu istenilen sonucu vermedi. Dünyadaki devrimci gelişmeler ABD'nin tedbirlerine rağmen kabardı. Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde ulusal ve demokratik savaşın hızlandı. ABD ile Japonya ve Batı Avrupa arasındaki emperyalist rekabet arttı.

Bu gelişmeler iflas eden Trilateral'ci fraksiyonunu yeni değerlendirmeler yapmak zorunda bıraktı. Carter de iflas etmiş bir taktiğin adayı olarak iflas etmiş ölçü. Ayrıca Carter rekabet sonucu batmakta olan Çelik sanayisini gümruk önlemleriyle koruyup, iflas eden Chrysler otomobil fabrikasını devlet yardımına bu iflastan kurtarmak isterken, bizzat kendi dayanağı "serbest ticaretçi" Trilateralcilerin şimşeklerinde üzerinde çektiği tahrîr ediliyor. Böylece Rockefeller, bağımsız aday John Ardrosson vasıtasyyla Reagan'a karşı yeni bir Trilateral politik muhalefet oluştururken, Carter üzerinde de bir baskı oluşturdu.

Buna karşın, yüksek rütbeli subaylar, soğuk savaş yanlısı entellektüeller, silah tekelleri ve bir kısım yerli kapitalistler tarafından desteklenen "sert tedbirci" grup, ABD'nin içinde bulunduğu çıkmazları, demografik bir dille politik iktidarına basamak yaptı. Bunlara göre enflasyonun sebebi Carter'in yalnız siyasetiydi. ABD'nin candanarı hammadde üzerindeki kontrolünü garanti etmek için Sovyetlere karşı sert önlemler almak, ABD'nin polis ve jandarma gücünü bu bölgelerde artırmak gerekliydi.

VEBA VEYA KOLERA

tekelleri arasındaki siyasi ilişkiler daha 1979 yılında yumuşama ya başladı. İran ve Afganistan'daki gelişmeler "esnek" Triteralci grubun siyasi temellerine vurulan son darbe oldu. Carter sert tedbircilerin siyasetini adım adım işlerlige koydu. Carter döneminde silahlamak için yapılan yardımlar halkın belini çöktürmeye başlamıştı. Bu yüzden çok sayıda işçi, zenci ve ispanyolca konuşan azınlıklar, ya veba yada kolerayi seşnek zorunda oldukları sandık başına gitmediler.

ALANTEJO'LU İŞÇİLER DİRENİYOR

Gerici Başbakan Carnerio, emrine peşkeş çekilmiş radyo, televizyon ve büyük tirajlı gazeteler, katolik papazların yalan dolu propagandaları sonucu Ekim seçiminde Portekiz parlamentosunda çoğunluğunu elde etti.

Portekiz'i emperyalizmin kaleesi yapmaya yemlini Carnerio gerici yasalarını çıkarabilmek için öndeği son bürokratik engel olan Cumhurbaşkanı Eanes Aralık ayında yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimiyle "al edip" efendilerine son hizmeti yapmaya çabalıyor. Bilindiği gibi 1974 devriminden sonra Portekiz'de büyük bir siyasi güç unsuru olan Cumhurbaşkanlığı fonksiyonunu kullanan Eanes, Carnerio'nun, 1974 devriminin tüm kazanımlarını ortadan kaldırılmaya yönelik kanun önerilerini, bu arada anayasayı değiştirmeye önerisi ni veto etmişti.

Carnerio'nun hedefleri arasında kısaca şunları sıralayabiliriz: Bankaların, sigorta şirketlerinin, büyük endüstri kuruluşlarının özel ellere, büyük toprak parçalarının "eski sahibe" devredilmesi, geri kalan toprak parçalarının küçük birimler halinde bir kısım köylülere verilmesi. Ve bütün bunların yapılabilmesi için demokratik özü anayasasının değiştirilmesi.

Ama Carnerio'nun öndeği engel sağdece, devrim konseyi ve Cumhurbaşkanı Eanes değil, Portekiz'in güney bölgesinde olan Alantejo'lu toprak işçileridir. 1974 devriminden sonra büyük toprak parçalarına el koyarak kooperatifleştirilen köy emekçilerini bu top-

raklardan söküp atmak kolay olmayacaktır. Alantejo'lu köy emekçileri "toprak işleyenindir" sloganı altında ketnetmemiş, tek yumruk olmuşlardır. Onlar hükümetin bütün sabote ve her türlü yardımını kesmesine, kötü makinalar, teknik bilgi yetersizliği ve kredi alma olanaksızlığına rağmen, kolektif toprak birlikleriyle, eski toprak "patron"larının yönetimi arasındaki farkın gece ve gündüz kadar belliğin olduğunu.

İşçilerin işgal ederek kolektifleştiği toprakları hükümet bugün toprak kapitalistlerine geri vermek için uğraşıyor.

nu biliyorlar. Köy emekçileri kolektif toprak birimlerinde örgütlenmekten sonra eskiinden çok daha yüksek bir yaşam seviyesine ulaştı. Emekçiler bazı üretim dallarında kendilerinin ihtiyaçlarını karşılayabiliyor, geleceğe güvenle baki-

yorlar. 1974 öncesinde erkek işçiler için 90, kadın işçiler için 50 Eskudo (Portekiz para birimi) olan günlük ücret bugün kadın ve erkek farklı gözetmeksizin "eşit işe eşit ücret" prensibiyle herkese 250 Eskudo olarak ödendi.

1974 yıldan sonra el konulan toprakların sadece aşağı yukarı yüzde 30 u eski sahipleri patronla ra verilmiş durumda, yüzde 70 i ise hala kolektif çiftlikler halinde köy emekçilerinin ortak malıdır. İşte Carnerio bu toprakları eski sahiplerine vermek için didiniyor. "Toprak işçileri bu topraklardan sökülecektir, işgal kanunsuzdur, işçiler toprağı yönetemiyorlar, topraklar eski sahiplerinin hakkıdır, onu komünistler çaldı" diye yirtiniyor. Köy emekçileri ise kararlıdır: "insanlık düşmanı toprak beylerine karşı direneceğiz" diyorlar.

Daha önceki belirttiğimiz gibi gerici Carnerio'nun seçimde başarı kazanmasının nedeni basın ve yayın kurumlarını kendi siyasi propagandası için en etkin bir şekilde kullanmasıydı. Emperyalistler ve yerli uşakları bu iş için seferber oldular, katolik papazlar "Marksist partilere oy vermemeli" için halka bol bol yalan söylediler. Maliye Bakanı Cavaco e Silver'in Mayıs ayında sunduğu 1980 yılı bütçe önerisi -ki bu teklif vergilerin azaltılması, halkın alım gücünün artması için emeklilik maaşının arttırılması gibi tedbirleride içeriyordu- şırılaşırı, özüne ters bir şekilde radyo, televizyon ve gazetelerde sürekli işlendi.

Özünde bütün bunlar devlet harcamaları
Dev. s.7

HEVPEYYİN BI PARTİYA DEMOKRATA KURDISTAN A İRANÊ RA

Nûcêgîhanê Roja Nu, R.ARARAT hevpey vînek bi endamê komîta merkeziya Partiya demokrat a Kurdistanâ İranê Emîr QAZÎ ra çekir. Emîr Qazi naha Swêd e. Em vê hevpeyyinê pêşkeshi we xwendêvanê xwe dîkin.

R.ARARAT : Kek Emîr tu dikanî sebebé hatina xwe derveyi welat bi kurtî bêjî?

EMÎR QAZÎ : Sebebéhatina mina derveyi welat ew bú ku, em goreyi imkanén xwe li ser rewşa naha li Kurdistanâ İran ú ew şerî tişî gelê me, em kanibin infâmasyon û agahîye bidine xelkên li derveyi welat, li derveyi Kurdistanâ İran.

İmkanén me pir kêmîn ku, em di rewşa iro de ji Kurdistanâ pir infâmasyon û xeberan li ser rewşa naha li Kurdistanâ İran bişinin derveyi welat Ji ber vê me baş dit ku sefereki wîlo hebe ji bo min ku, em vê kêmâniye bi kanibin heta dereceki bînîn cih. Le derveyi welat, li Ewropa bi taybeti infâmasyon ê ümûmi bidine xelkê, bidine wêsan û pressen biyanî, bidine hevalen me yên kurd, organizasyon pêş verû û welatparêz û her usa bidine organizasyonê ku ji bo mafêni mirovi dixebeitin. Sebebé hatina mina esasi eve R.A : Naha li Kurdistanâ şer heye, lê ev pir nayê zanîn. Rcjnamen bîyanî pir kêm li ser bûyeren Kurdistanâ disekevin..

E.Q : Raste ev, heta dereceki kêmâni û eyüp ya meye, ku em qası pêwîstî û lazimayê nikanibin infâmasyonen bidi

ne pressen derva. Balam ev jî li ber hindê ya ku, imkanen me kêmîn û rige-hen me pir zehmetin ku em infâmasyon û daimî bidin. Ji ber hindê rojname û weşanen Swêd jî li ser meselê kêm disekinin.

Diyare tesira ew şerî İran û Iraqê té de heye. Naha ji alyî ümûmi, ji xelkê derva ra bêtir û aktüeltir mesela şerî İran û Iraqê heye. Weziyeta geleki biçük wek ya gelê kurd li Kurdistanâ İranê, ji bo wan pir aktuel niye. Lî ewqas jî başbû ku, me kanibû ew infâmasyonan da rojname û radio-nen Swêd, di nav van deh panzde rojan de. Rojname nivisin, radio yên Swêd ew helav kîrin.

R.A : Başa bilî vê ci tesîren baş û nebaş ji şerî İran û Iraqê li ser şorâra Kurdistanâ İranê hene?

E.Q : Bi rastî em bi xwe dijî wi şeri ne. Em wi şeri wek zîrara xelkên İran û Iraqê dibinin. Ew şer derxistin ku ew rejimên mintiqê, engo rejimên İran û Iraqê kanibin hêjî bêtir hakimiyet û gudretâ xwe, zordestiya xwe li ser gelên İran û Iraqê bajon. Le ber wê hindê em dijî wi şeri disekinin. Tesira wi şeri ya musbet pir kême, hêç nîye. Tesira menfi bêtire zedetire. Çun-Dümahik rûp.7

XWEĐI : KOMELA KARKEREN KURDISTAN LI SWED
SAHİBİ

NAVİSAN : BOX 4038 141 04 HUDDINGE - SWEDEN
ADRES : JI MEHİ CAREK DERTE BHA 3 KRON HESAP NO: PG 83 90-7

ROJA NU

ORGANA KOMELA KARKEREN KURDISTAN LI SWED